

# Stefan Woyda

---

## Kleszewo, pow. Pułtusk

---

Informator Archeologiczny : badania 1, 161-162

---

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

K L E S Z E W O, pow. Pułtusk

Konserwator Zabytków Archeologicznych woj. Warszawskiego

Badania prowadził mgr Stefan Woyda w okresie 1.VII -2.IX, finansował WKZ w Warszawie.

Kontynuowano prowadzone od 1964 roku badania cmentarzyska.

W obszarze 9 arów wyeksplorowano 194 obiekty, w tym: 108 grobów ciałopalnych datowanych na okres II wiek p.n.e. - IV wiek n.e., 2 groby szkieletowe z IV wieku n.e., 3 groby szkieletowe z XII wieku n.e. i 81 jam osadniczych kultury trzcinięckiej.

Wśród grobów ciałopalnych przeważały formy jamowe. Odkryto jedynie 12 grobów popielnicowych. Wyposażenie grobów przeciętne. Wyróżnić można 2 groby późnolateńskie. Jeden, w którym wokół popielnicy przykrytej misą stało 11 naczyń przystawkowych i drugi - jamowy - zawierający żelazny miecz w pochwie i grot oszczepu.

Bogatsze groby wczesnorzymskie zawierały fibule, klucze, metalowe części skrzyneczek, okucia, przęśliki. W grobach rzymskich charakterystyczne były liczne grzebienie. W dwóch grobach szkieletowych z tego okresu znaleziono oprócz naczyń, fibul i sprzączek do pasa, łącznie 120 paciorków szklanych i bursztynowych.

Odkryte po raz pierwszy, na badanym terenie, wczesnośredniowieczne pochówki szkieletowe datować można na wiek XII.

Obiekty osadnicze kultury trzcinięckiej reprezentowały duże, w planie okrągłe lub owalne, w profilach nieckowate - jamy o bardzo jasnym wypełnisku z minimalną ilością ceramiki.

Na cmentarzysku w Kleszewie zbalano już ponad 300 grobów

z okresu II wiek p.n.e. - IV wiek n.e. Sądzić można, że w tym czasie cmentarzysko użytkowane było bez przerwy. Poza odkrytym w r.b. późnolateńskim grobem z bronią żaden z pozostałych grobów nie był wyposażony w przedmioty charakterystyczne dla pochówków męskich.

Ogólną liczbę grobów szacujemy na 500 - 600. Badania będą kontynuowane.

K O Ł O Z A B, pow. Płońsk

Zakład Polskiego Atlasu Archeologicznego IHKM PAN

Badania prowadził dr Jerzy Pyrgała, finansował IHKM PAN.

Osada i cmentarzysko z okresu późnolateńskiego i wpływów rzymskich w miejscowości Kołoząb badane są systematycznie od 1961 roku. W roku bieżącym eksplorowano głównie peryferie zespołu osadniczego między osadą a cmentarzyskiem. Na zachodniej krawędzi osady odkryto nieregularny zarys konstrukcji słupowej o powierzchni ok. 25 m<sup>2</sup>, słabo rysujący się w warstwie kulturowej. Zachowały się ślady po słupach konstrukcyjnych, które sięgały do 0,70 m głębokości. Odsłonięto także zespół trzech kamiennych palenisk o średnicy 1,5 - 1,6 m, lekko zagłębionych w calec, a także kilka jam z bardzo ubogim inwentarzem.

Uzyskano głównie materiał ceramiczny, przede wszystkim wczesnorzymski /I-II w./, mniej liczny późnorzymski oraz sporym stopniem późnolateński. W obiekcie słupowym znaleziono również kilka kawałków szlaku.

Na peryferiach cmentarzyska, w odległości 10 m od krawędzi osady, odkryto dwa jamowe groby ciałopalne nr nr 362, 363 z materiałem późnolateńskim, m. in. z zapinką typu H wg. Kostrzewskiego

Tegoroczne badania umożliwiły dokładniejsze określenie stosunku przestrzennego osady do cmentarzyska.